

Nr 100

Av herr **Östlund m. fl.**, med förslag till lag angående ändring av
22 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr
370) jämte anvisningar.

Från intäkt av skogsbruk må enligt 22 § kommunalskattelagen i vissa fall avdrag ske för nedgång i det för ägaren gällande ingångsvärdet eller virkesförrådet. Har växande skog avyttrats i samband med avyttring av marken, kan avdrag få ske för den mot det ingående virkesförrådet svarande delen av köpeskillingen. Det föreligger en betydelsefull principiell skillnad mellan det fall då växande skog avyttrats i samband med marken och det fall skog försålts under innehavet. I det senare fallet bestämmes avdraget i förhållande till *skogsvärdet vid inköpet*. I det senare fallet har man möjlighet att beräkna avdraget i förhållande till *saluvärdet*. Under innehavet blir man sålunda beskattad för värdestegring å skogen, även i den mån denna belöper sig på det ingående virkesförrådet. Vid försäljning som även omfattar skogsmarken behöver man däremot icke beskattas för annan värdestegring än som hänför sig till nettotillväxten under innehavet.

Enligt ordalydelsen i 22 § (jämte anvisningarna härtill) föreligger möjlighet att undgå beskattning av å det för ägaren gällande ingående virkesförrådet endast i det fall äganderättens överlåtelse av marken ägt rum. Däremot synes man icke kunna göra gällande, att en överlåtelse av dispositionsrätten för marken, vilken reellt sett är av samma natur som äganderättsöverlåtelse, ehuru icke formellt, skall föranleda samma rätt. Om t. ex. dispositionsrätten till skogsmark upplåtes för all framtid, och denna rätt bekräftas genom servitut — detta kan t. ex. vara fallet i samband med uppdämning och framdragande av väg eller kraftlinje — har för såväl säljare som köpare uppstått samma faktiska förhållanden som vid en verklig försäljning av marken. Anledningen till att överlåtelser av dispositionsrätten fått en sådan form kan vara en önskan hos den som tillförsäkras dispositionsrätten att undvika en mängd tidsödande åtgärder som skulle bli nödvändiga vid äganderättsöverlåtelse — områdets avstyckning, den nya fastighetens upptagande i jordregistret, sökande av lagfart, eventuell relaxation beträffande den ursprungliga fastigheten graverande servitut m. m. Med hänsyn till att det i dylika fall regelmässigt rör sig om ett betydande antal fastigheter skulle antalet avstyckningsförrättningar m. m. bli avsevärt, om inköp varje gång skulle ske av områden i enskild ägo som berördes av vattenregleringen, framdragandet av väg eller kraftlinje eller annan åtgärd som vore i fråga. I samtliga fall gäller att den tidigare ägaren i fortsättningen inte kan

på något som helst sätt tillgodogöra sig det eller de områden beträffande vilka nyttjanderätten överlåtits. I varje fall måste den verkliga ägaren utgå från detta antagande, oavsett att — teoretiskt sett — möjligheter i framtiden kan yppas för ett återförande av dispositionsrätten. Enligt vår mening finns det därför starka skäl för att avyttring av växande skog, som sker i samband med upplåtelse för all framtid av dispositionsrätten till ifrågavarande skogsmark, i skattehänseende behandlas på samma sätt som om skogsmarken även i formellt avseende avyttrats.

Ett skäl till att man vid beskattning av växande skog i fall som här berörts skulle tillämpa den för de skattskyldiga mest gynnsamma avdragsmetoden är också att överlåtelsen alltid eller så gott som alltid sker i samband med expropriationsförfarande eller under omständigheter som står detta förfarande mycket nära. På grund av särskild lagstiftning behöver den som i dylika fall säljer jord icke skatta för uppkommen värdestegring, även om han innehaft jorden kortare tid än 10 år. Det måste anses rimligt att man genomför motsvarande bestämmelse beträffande växande skogs ingående virkesförråd. Den beskattning som härvid bör komma i fråga skulle alltså endast avse värdestegring å så stor del av det försålda virket som utgör ökning av det för ägaren gällande virkesförrådet.

Föreliggande fråga kan måhända anses bli mer komplicerad på grund av att försäljningen av växande skog å sådan mark som här avses i allmänhet sker till annan person än den varå dispositionsrätten överlåtes. Enligt vår mening bör detta förhållande emellertid icke få påverka beskattningen. Det är alldeles uppenbart att avyttringen av den växande skogen skett "i samband med" överlåtelsen av dispositionsrätten till marken. Den har i själva verket föranletts enbart därav. I detta avseende borde någon ändring i nuvarande författningar icke behöva ske för att den skattskyldige skall få sin rätt. För tydlighetens skull kan man dock i anvisningarna inskriva en bestämmelse som klart reglerar detta förhållande.

Under återopande av vad vi här anfört hemställer vi,
att riksdagen måtte antaga följande

Lag

*angående ändring av 22 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)
jämte anvisningar.*

Härigenom förordnas, att 22 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) jämte punkt 5 av anvisningarna till 22 § samma lag skall erhålla följande ändrade lydelse.

22 §.

1 mom. Från bruttointäkten — — — det allmänna.

Har skog — — — virkesförrådet tidigare medgivits.

Har växande — — — gällande ingångsvärde.

Med avyttring av skogsmark skall jämföras överlåtelse för all framtid av dispositionsrätten till marken i fråga.

Hemmavarande barn — — — tillhöra arbetspersonalen.

Har sambruksförening — — — nämnda gottgörelse.

Anvisningar till 22 §.

5. Har växande — — — ovan sägs.

Härvid iakttages — — — valutans belopp.

Exempel:

1) A. inköper — — — 840 kronor.

Samma skogsmark — — — 400 kronor.

2) C. ärver — — — skogens försäljning.

Har försäljning av växande skog föranletts av överlåtelse för all framtid av dispositionsrätten till vederbörande skogsmark, t. ex. i samband med vattenreglering eller framdragande av kraftledning eller väg, skall avyttringen anses ha skett i samband med avyttring av marken. Det förhållandet att den växande skogen må ha avyttrats till annan person än den, å vilken dispositionsrätten till marken överlåtits, skall icke ha betydelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1958.

Stockholm den 22 januari 1957

Carl Östlund

Uddo R. Jacobson

Ragnhild Sandström

Gust. Nilsson

Birger Gezelius

Nils Agerberg

i Göingegården

Harald Larsson

Nils G. Fröding

i Hedenäset
